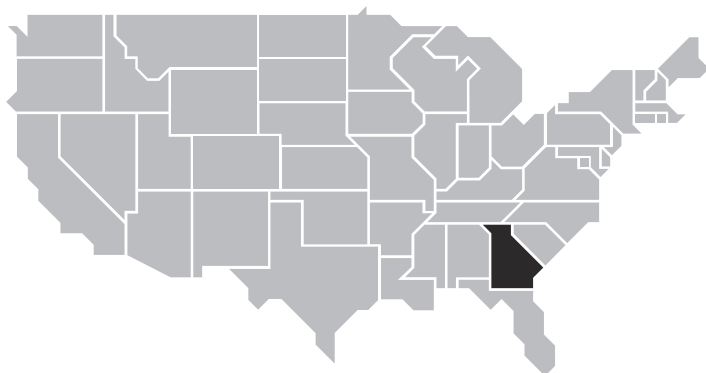


ALDARULLS DE JULIOL





Erskine Caldwell

Naixement: 17 des. 1903, Moreland (Geòrgia)
Mort: 11 abr. 1987 (83 anys), Paradise Valley (Arizona)
Novel·la: *Aldarulls de juliol*
Títol original: *Trouble in July*
Any: 1940
Aquesta edició: 2024



Primera edició de L'Agulla
Daurada, octubre de 2024
Primera edició en anglès, 1940

Títol
Aldarulls de juliol

Títol original
Trouble in July

Autoria
Erskine Caldwell

Traducció
Imma Falcó

Correcció
Gemma Ferrer

Il·lustració de coberta
Library of Congress, Prints &
Photographs Division, Farm Security
Administration/Office of War Information
Black-and-White Negatives.

ISBN 978-84-19515-20-9
Dipòsit Legal DL B 18921-2024

Imprès a Cevagraf SCCL

KULT
COLECCION

CULTURA21, SCCL
Carrer de la Foneria, 5-7, baixos
08243 Manresa, Països Catalans
www.lagulladaurada.cat

Formem part de

LLEGIR EN CATALÀ
ASSOCIACIÓ D'EDITORIALS INDEPENDENTS



Aquest edició ha estat publicada per
acord amb McIntosh & Otis Inc., a través
d'International Editors & Yáñez Co' S.L.

- © 1940, Erskine Caldwell
- © 2024, de la traducció, Imma Falcó
- © 1936, de la fotografia de coberta, Library of Congress, Prints & Photographs Division, Farm Security Administration/Office of War Information Black-and-White Negatives.
- © 1975, de la fotografia de l'autor, Giorgio Lotti (Mondadori Publishers)
- © 2024, d'aquesta edició, L'Agulla Daurada

Vostè és lliure de:
Copiar, distribuir i comunicar
públicament l'obra.

Sota les següents condicions:
✓ **Reconeixement** (*attribution*):
En qualsevol explotació de l'obra
autoritzada per la llicència caldrà
reconèixer-ne l'autoria.
✓ **No comercial** (*non commercial*):
L'explotació de l'obra queda
limitada a usos no-comercials.
✓ **Sense obres derivades** (*no derivate
works*): L'autorització per explotar
l'obra no inclou la transformació
per crear una obra derivada.
✓ **Compartir sota la mateixa
licència**: Si transforma o modifica

aquesta obra per crear-ne una obra
derivada, només pot distribuir l'obra
resultant sota la mateixa llicència, una
de similar o una de compatible.
✓ En reutilitzar o distribuir l'obra,
ha de deixar ben clar els termes
de la llicència d'aquesta obra.

Alguna d'aquestes condicions pot
no aplicar-se si s'obté el permís
del titular dels drets d'autor.

En aquesta llicència res no menyscaba
o restringeix els drets morals de l'autor.
Els drets derivats d'usos legítims o
altres limitacions reconegudes per llei
no es veuen afectats per l'anterior.

ALDARULLS DE JULIOL

Erskine Caldwell

Traducció d'Imma Falcó

MI
SSI
SSI
PI





Per a la Janet, en Dee i en Fix.



Capítol 1

El xèrif Jeff McCurtain dormia com un tronc al costat de la seva dona al pis de dalt de la presó d'Andrewjones, el centre administratiu del comtat, quan el van desvetllar uns cops a la porta. Tenia un son tan profund que per despertar-lo abans que es fes de dia calia un gran terrabastall o que la seva dona el sacsegés amb ganes.

El matrimoni vivia en un confortable pis de quatre habitacions a la primera planta, a la part del davant de l'edifici de maons vermells on hi havia la presó. Just a sota, a la planta baixa, hi tenien l'oficina; i al darrere, una sala llarga que era com una mena de graner ple de gàbies que arribaven fins al sostre per posar-hi presoners. Entre les dues parts de l'edifici hi havia una feixuga reixa de ferro i una porta tallafoc molt gruixuda. El xèrif del comtat, per llei, havia de tenir el domicili habitual a la presó, perquè així podia controlar millor els reclusos.

Al xèrif Jeff McCurtain no li feia res, viure allà: no pagava lloguer i era un pis ventilat a l'estiu i càlid a l'hivern. A la seva dona, la Corra, en canvi, li feia una mica de vergonya haver de viure sota el mateix sostre que els presoners. Cada cop que se'n queixava, el xèrif Jeff li deia que els d'allà dins no eren diferents dels que corrien per fora. L'única diferència era que, als de dins, els havien agafat. Solien ser negres a qui havien enxampat passant monedes de deu i de vint-i-cinc

centaus falses, algú que per fer-se el graciós s'havia posat a disparar en un sopar popular o en una reunió de la parròquia de dissabte al vespre i, de tant en tant, dos o tres pròfugs d'una raça i de l'altra que s'havien saltat la condicional.

Els cops a la porta de l'habitació van aturar-se una estona, i el xèrif Jeff es va quedar estirat al llit, despert, esperant a veure si qui fos ja se n'havia anat. El treia de polleguera que l'empipessin a plena nit, just quan més a gust dormia. S'havia pres moltes molèsties per trobar uns ajudants prou bons per fer-se càrrec de qualsevol imprevist que pogués sorgir durant les seves hores de descans. A més, només hi havia un detingut, a la presó. Era un negre d'ascendència *geechee*¹ que es deia Sam Brinson i que estava tancat, com sempre, per haver venut un cotxe vell hipotecat. Era una andròmina que no devia valdre més de vuit o deu dòlars, i el xèrif Jeff pensava tenir en Sam tancat uns quants dies i després deixar-lo anar.

La Corra es va girar i va començar a sacsejar-lo.

—Jeff, ha passat alguna cosa —li va dir mentre es posava de genolls sobre el llit i remenava el seu marit com qui fa bugada al safareig. La Corra era una dona menuda que amb prou feines pesava quaranta-cinc quilos. Quan podia fer córrer la llengua, era una rival a l'altura d'ell, però sabia que era una pèrdua de temps i d'energia intentar parlar amb el seu marit quan estava tan endormiscat. El xèrif Jeff era un tros d'home. Era alt, corpulent i estava gros. Devia pesar més de cent trenta quilos, tot i que a l'hivern menjava com una llima i solia agafar cinc o deu quilets de més. La Corra el va agafar pel coll i per l'espatlla i el va agitar amb força, com si rentés una granota enfangada.

1 Els *geechee*, o *gullah geechee*, eren descendents d'esclaus capturats a l'Àfrica central i occidental i obligats a treballar en el cultiu de l'arròs i el cotó a les plantacions de Carolina del Sud, Carolina del Nord, Geòrgia i Florida. (*N. de la t.*)

—Jeff, desperta't! Desperta't ara mateix! Ha passat alguna cosa, Jeff.

—Què passa? —va preguntar mig adormit—. Quina hora és?

—Deixa't estar, l'hora que és! Que et dic que t'espavilis!

—Que no tenim dret a dormir, els que ens dediquem a això?

La Corra el va tornar a sacsejar, aquest cop més estona, per si de cas.

—Desperta't, Jeff —va insistir—. Desperta't i espavila't.

En Jeff va estirar el braç i va encendre el llum de la taula de nit. Tenia el rellotge just a sota, a l'altura dels ulls, i no li calia aixecar el cap per mirar l'hora. Era un quart d'una.

—Si en Sam Brinson s'ha fugat de la presó i un dels meus ajudants ha pujat a despertar-me a aquestes hores per dir-m'ho, li penso...

—Calla, Jeff, para de rondinar —el va tallar la Corra deixant-lo anar i assegant-se sobre els talons—. No és moment de posar-se a discutir ni amb els teus ajudants ni amb ningú. Deu haver passat alguna cosa greu. A aquestes hores de la nit, ves a saber què deu ser.

Van tornar a sentir un terrabastall a la porta, més fort que l'anterior. Aquesta vegada semblava que hi hagués algú clavant-hi cops de peu. Algunes mosques que dormien al sostre es van despertar i van aterrar al llit.

—Que ets tu, Bert? —va preguntar la Corra amb la seva veu d'espiguet. Encara de genolls, va dreçar l'esquena i es va tancar amb la mà l'escot de la camisa de dormir rosa perquè no se li veiés la mica de pitrera que tenia—. Què passa?

—Sí, soc jo. Em sap molt de greu despertar el xèrif Jeff, però m'ha semblat el més prudent.

El xèrif Jeff va clavar una manotada a una mosca embafadora que li corria pel front. Aquell esforç el va espavillar una mica. Es va girar i es va asseure a l'espona del llit. Ho feia tot amb moviments molt lents, i les molles i el bastidor del llit cruixien com si estiguessin a punt de cedir sota l'envergadura d'aquell home.

—Es pot saber què t'agafa, a aquestes hores de la nit, Bert? —va cridar, ara sí, desvetllat del tot—. A què ve aquesta sorollada? Que no ho saps, que necessito les meves hores de son? Com voleu que em llevi fresc al matí, si em trenqueu el descans? —va clavar una manotada amb fúria a una altra mosca—. Què passa?

La Corra es va aixecar i va travessar l'habitació amb passets curts i apressats. Va agafar la bata de flors grogues del penjador de darrere la porta i se la va posar.

—Què li vols, al senyor McCurtain, Bert? —va preguntar mentre tornava cap al llit, se cenyia bé la bata i s'asseia.

—Digui-li que val més que es vesteixi i baixi de seguida, senyora McCurtain —va respondre, torbat—. És important.

—És la pega d'això de la política —va remugar el xèrif Jeff—. Tot és important, fins que t'ho mires bé i veus que no n'hi havia per tant ni calia córrer tant.

—Para de rondinar, Jeff —el va renyar la Corra tot clavant-li un cop de colze a les costelles—. En Bert diu que és important.

—Aquests dos mestretites d'en Bert i en Jim es pensen que ha passat una cosa important cada cop que enxampen un negre robant gallines.

—Que et llevis i et vesteixis —va insistir la Corra saltant del llit i plantant-se davant del seu marit amb cara de pomes agres—. Que no em sents o què, Jeff?

El xèrif va mirar la seva dona i va clavar una manotada a una mosca que li feia pessigolles al clatell.

—Bert! —va cridar—. No podies esperar que es fes de dia? Si tens un nou presoner a baix, deixa'l tancat i ja me n'ocuparé quan hagi esmorzat.

Va esperar que en Bert respongués. Es va fer un silenci a l'altra banda de la porta.

—I si algun dels dos mestretites ha tingut la brillant idea d'enrotllar-se amb una puteta negra en un carreró i venir-m'ho a explicar, que sapigueu que no responc de mi. Les negretes no es toquen. Ja heu fet prou la mona amb elles tot l'estiu als calabossos. Us fotré una coça a tots dos que us enviaré a la lluna, si no pareu ja. Si amb les blanques no en teniu prou i us ho heu de fer amb les negres, almenys busqueu-vos un altre lloc. Ja li pots dir a en Jim Couch que...

—Jefferson! —el xisclat de la Corra se li va clavar al cap com un fibló.

—Collons! Què? No vull que torni a passar —va replicar, molest.

—Aquesta vegada no és res d'això, xèrif Jeff —es va afixar a dir en Bert—. Val més que baixi de seguida.

—No es deu haver fugat en Sam Brinson, després de tot el que he fet per ell?

—No, senyor. En Brinson encara és al número tres, dormint com un angelet.

La Corra es va asseure al llit, al costat del seu marit, mentre se cenyia més encara la bata de flors grogues, com si es volgués assegurar de no tocar-lo amb cap part del cos. De moment no deia res, però, per la manera com el mirava, el xèrif Jeff va entendre que abans de sortir d'aquella habitació li tocava aguantar un sermó de la seva dona. Va repenjar el cap a les mans i va esperar que comencés el xàfec. Va sentir que en Bert ja baixava les escales.

—Jeff, tu no hi has tingut res a veure, oi, amb aquestes noies de color? —va preguntar la Corra finalment, amb una entonació que oscil·lava entre la tendresa i la preocupació—. Em moriria de vergonya, Jeff. No ho podria suportar. No sé què faria.

Quan ella va callar, el xèrif va fer que no amb el cap a poc a poc mentre mirava de cua d'ull el rellotge de sobre la tauleta. Havien tingut aquella conversa tantes vegades que sabia perfectament quant trigaria ella a dir el que li rondava. Resignat, va tornar a deixar caure el cap entre les mans i va tancar els ulls amb parsimònia. Li anava molt bé tenir-los tancats en situacions com aquella. Així podia deixar volar el pensament.

—De dissabte passat a dilluns al matí hi va tenir tancada una noia de color, Jeff. Vas baixar als calabossos mentre ella hi era?

El xèrif va brandar el cap.

Just quan la Corra tornava a la càrrega, en Bert va picar un altre cop a la porta.

—Xèrif Jeff, val més que baixi de pressa!

—Però què ha passat, Bert? —va preguntar la Corra, posant-se dreta d'un bot.

—Hi ha aldarulls a Flowery Branch. Un negre de per allà n'ha fet alguna i una colla de blancs han sortit a empaïtar-lo. Pinta malament, senyora McCurtain. No li sembla que el xèrif Jeff hauria de baixar a veure el què?

El xèrif Jeff va gemegar de desesperació. Allò volia dir que s'havia de llevar, vestir-se i anar-se'n a pescar. I no hi havia ningú en tota la capa de la Terra que odiés tant com ell anar a pescar.

—Sents què diu en Bert, Jeff? —va cridar la seva dona, corrent cap a ell i sacsejant-lo amb totes les seves forces—. Ho sents?

El xèrif va deixar anar un gemec que li va sortir de l'ànima.
—M'he fet vell abans d'hora —va lamentar-se—. I la culpa la té la política. Estic destrossat.

Es va aixecar tensant les cames perquè el pes del cos no li fes perdre l'equilibri i va allargar el braç per agafar la roba. No podia ni veure el peix. No en menjava mai. Li feia tant de fàstic la pudor, que era capaç de desviar-se uns quants carrers per evitar-la. Però anar a pescar era l'única manera que tenia d'esquivar situacions delicades. Hi havia hagut d'anar tantes vegades, durant els onze anys que feia que era xèrif del comtat de Julie, que en tota la zona no hi havia ningú que en sabés més que ell, de pescar amb cuc o amb mosca. No havia tingut més remei que pescar peixos de totes les maneres possibles. Amb un filferro, amb xarxa, d'un tret d'escopeta; i, si no se'n sortia amb cap d'aquests mètodes, sempre hi havia la dinamita.

—Jeff —va dir la Corra—, enlloc no estaràs millor que pescant a Lord's Creek, en un cas així.

El xèrif li va saltar al damunt traient escuma per la boca:

—Càgon tot! —va cridar—. Has de dir la paraula «pescar» en un moment així, si saps que no ho suporto?

—Vinga, Jeff —va replicar ella sense alterar-se—. Intenta controlar-te una mica.

—Que no ve, xèrif Jeff? —va preguntar en Bert tímida-ment des del passadís—. No trigarán gaire a enxampar-lo, aquest negre.

—Ves a baix al despatx i espera'm allà, Bert —va dir el xèrif, abatut—. Baixo de seguida a veure què hem de fer.

Va ficar els peus als camals dels pantalons.

—Mira què et dic, Jefferson McCurtain —va amollar la Corra—. De tots els dies que t'ha convingut anar a pescar, aquest és el que més...

—Càgon tot! —la va interrompre ell apujant-se els pantalons i cordant-se el cinturó—. Que no veus el merder que tinc? Fa onze anys que perdo la salut intentant esquivar les picabaralles polítiques per poder conservar el càrrec, i tu, en un moment així, l'únic que saps fer és tirar-me la cavalleria per sobre. Saps perfectament que un aldarull d'aquesta mena pot esguerrar les pròximes eleccions. Només em faltaves tu burxant-me, com si no tingués prou feina intentant pensar quina és la millor solució.

—Només ho dic pel teu bé, Jeff —va replicar ella amb to conciliador, ignorant l'enuig del seu marit.

El xèrif es va intentar afanyar, però s'havia d'esforçar a no perdre l'equilibri mentre es vestia. Quan va arribar l'hora de calçar-se, la Corra es va haver d'ajupir, ficar-li els peus a dins de les sabates i cordar-les-hi.

—Senyora McCurtain... —va dir en Bert des de darrere la porta.

—S'està acabant de vestir, Bert. Ves a baix al despatx i espera'l allà.

En Jeff va mirar unes quantes vegades al seu voltant buscant el barret. La Corra el va agafar i l'hi va posar al cap.

—M'hi jugo el que vulguis que tot aquest merder ha començat per una collonada —va dir mirant la seva dona—. Quan es calmin les aigües, tot plegat quedarà en no res. Per això em fa tanta ràbia haver-me d'estar allà esperant, fins ves a saber quan, que les coses es resolguin.

—Tu deixa'ls que s'arreglin entre ells —va dir la Corra i, aixecant el dit davant del nas del seu marit, va afegir—: Però et dic una cosa: si no et mantens ben lluny d'aquella part del comtat i no te'n vas a pescar tres o quatre dies on sigui, te'n penediràs mentre visquis, Jeff McCurtain. Fes-me cas i ves passant cap a Lord's Creek.